

2. februar 2021
Sagsnr.: 18/01612 (32767)
SOJAAN

AFGØRELSE FRA MILJØ- OG FØDEVAREKLAGENÆVNET

STADFÆSTELSE af forbud og påbud i sag om mærkning af fødevarer i Frederikshavn Kommune

Miljø- og Fødevareklagenævnet har truffet afgørelse efter fødevarelovens § 52, stk. 1,¹ og mærkningsforordningens artikel 7, stk. 1, litra a, og stk. 2, artikel 9, stk. 1, litra d, artikel 20, stk. 1, litra b, nr. i, og litra d, og artikel 23, stk. 1, litra a,² jf. fødevarelovens § 58 a, stk. 1.

Miljø- og Fødevareklagenævnet stadfæster Fødevarestyrelsens afgørelser af 25. april 2017 om forbud mod markedsføring af fødevarer og påbud om orientering af aftagere af produkter fra V 1 .

Miljø- og Fødevareklagenævnets afgørelse er endelig og kan ikke indbringes for anden administrativ myndighed, jf. § 17 i lov om Miljø- og Fødevareklagenævnet.³

Afgørelsen er truffet af formanden på nævnets vegne, jf. § 8 i lov om Miljø- og Fødevareklagenævnet.

**MILJØ- OG
FØDEVAREKLAGENÆVNET**
Toldboden 2
8800 Viborg

Tlf. 72 40 56 00
CVR-nr. 37795526
EAN-nr. 5798000026070
nh@naevneneshus.dk
www.naevneneshus.dk

¹ Lovbekendtgørelse nr. 999 af 2. juli 2018 om fødevarer.

² Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 1169/2011 af 25. oktober 2011 om fødevareinformation til forbrugerne.

³ Lov nr. 1715 af 27. december 2016 om Miljø- og Fødevareklagenævnet.

1. Klagen til Miljø- og Fødevareklagenævnet

Afgørelsen er den 28. april 2017 påklaget til Miljø- og Fødevareklagenævnet af virksomheden.

Klager har navnlig anført, at

- produkternes ingredienslister vil blive udskiftet, og
- mængde- og herkomstangivelser, samt produktnavne er korrekte.

Klagepunkterne er nærmere uddybet i afsnit 2.2.

Miljø- og Fødevareklagenævnet har den 10. maj 2017 truffet afgørelse om afslag på at tillægge klagen opsættende virkning.

2. Sagens oplysninger

2.1 De påklagede afgørelser

Fødevarestyrelsen har ved et kontrolbesøg den 2. februar 2017 taget produkter og dokumentation med til nærmere gennemgang. Styrelsen har herefter ved gennemgang af produkterne konstateret, at disse ikke overholdt mærkningsreglerne.

Forbud mod markedsføring

Den 25. april 2017 har Fødevarestyrelsen nedlagt skriftligt forbud mod markedsføring af følgende produkter, indtil disse er mærket i overensstemmelse med reglerne:

- V 1 Nordisk suppe Jomfruummer
- V 1 Nordisk suppe Fisk
- Læsø Hummersuppe
- Læsø Fiskesuppe
- Lammefjorden Jordskokkesuppe
- Vildmose Kartoffelsuppe
- V 1 Nordisk Mayonaise Estragon
- Gudruns Urtdressing

Det fremgår af forbuddet, at dette er givet i medfør af fødevarelovens § 52, stk. 1, fordi klager ikke har overholdt mærkningsforordningens artikel 7, stk. 1, litra a og litra c, artikel 9, stk. 1, litra a-g og litra l, artikel 18, stk. 1, stk. 2 og stk. 4, jf. bilag VII, artikel 21, stk. 1, litra a, jf. bilag II, artikel 23, stk. 1, litra a, og stk. 3, jf. bilag IX, artikel 25, stk. 2, artikel 26, stk. 2, litra a, artikel 30, stk. 1, litra a og litra b, artikel 31, stk. 3 og stk. 4, litra a, litra b og litra c, og artikel 35, stk. 2, litra a og litra b, og stk. 3, litra a. Endvidere fremgår det, at de konstaterede forhold ved produktgennemgangen er lagt til grund for forbuddet.

V 1 Nordisk suppe Jomfruummer

Fødevarestyrelsen har konstateret, at ingredienser, der indgår i de sammensatte ingredienser, herunder vand anvendt til bouillon, ikke er deklareret i

produktets ingrediensliste. Derudover var de allergene ingredienser skal- og bløddyr, selleri, hvede og laktose angivet som ”spor af”.

Ved gennemgang af klagers regnskab har Fødevarestyrelsen konstateret, at der var indkøbt større mængder af forskellige bouilloner og suppepastaer af forskellige varemærker. Da sammensætningen af disse produkter varierer har styrelsen vurderet, at de allergene ingredienser fra de sammensatte ingredienser afhænger af, hvilken type bouillon og pasta, der er anvendt i produktet.

Ifølge Fødevarestyrelsen har klager oplyst, at der er anvendt hummerpasta af mærket Oscar i produktet. Ved gennemgang af ingredienslisten for den pågældende hummerpasta har styrelsen konstateret, at pastaen indeholdt deklarerede allergener i form af mælkeprotein, krebsdyr, fisk og bløddyr.

Fødevarestyrelsen har også konstateret, at ingredienserne ikke konsekvent var nævnt i faldende orden efter mængde i varen, idet hvidløg 3 % var angivet efter havsalt 1 %. Allergenerne under ”spor af”-afsnittet fremgik desuden i midten af ingredienslisten.

På produktet var der endvidere angivet en nettomængde på 550 ml, selvom flasken var identisk med flasken til Læsø Hummersuppe, hvor nettomængden var angivet som 500 ml. Fødevarestyrelsen har fundet det uklart, hvilken en af nettomængderne, der er angivet korrekt.

Fødevarestyrelsen har desuden konstateret, at suppen, ifølge angivelsen under overskriften ”Det naturlige valg” på forsideetiketten, er uden konserverings- og tilsætningsstoffer. Efter styrelsens vurdering kan de sammensatte ingredienser i produktet indeholde konserveringsmidler eller tilsætningsstoffer, hvorfor anprisningen ”uden konservering og tilsætningsstoffer” ikke lovligt kan anvendes. Styrelsen har konstateret, at hummerpastaen i produktet indeholder tilsætningsstoffer i form af stabilisatorerne johannesbrødkernemel og guar gummi.

V 1 *Nordisk suppe Fisk*

Fødevarestyrelsen har konstateret, at ingredienser, der indgår i de sammensatte ingredienser, herunder vand anvendt til bouillon, ikke er deklareret i produktets ingrediensliste. Derudover var de allergene ingredienser skal- og bløddyr, laktose og rejepulver angivet som ”spor af”.

Ved gennemgang af klagers regnskab har Fødevarestyrelsen konstateret, at der var indkøbt større mængder af forskellige bouilloner og suppepastaer af forskellige varemærker. Da sammensætningen af disse produkter varierer har styrelsen vurderet, at de allergene ingredienser fra de sammensatte ingredienser afhænger af, hvilken type bouillon og pasta, der er anvendt i produktet.

Ifølge Fødevarestyrelsen har klager oplyst, at der er anvendt fiskegranulat af mærket Oscar i produktet. Ved gennemgang af ingredienslisten for det pågældende fiskegranulat har styrelsen konstateret, at det indeholdt deklarerede allergener i form af fisk, krebsdyr og bløddyr. Derudover var ingrediensernes opsætning i faldende orden uklar, idet allergenerne under ”spor af”-afsnittet fremgik i midten af ingredienslisten.

På produktet var der endvidere angivet en nettomængde på 550 ml, selvom flasken var identisk med flasken til Læsø Fiskesuppe, hvor nettomængden er angivet som 500 ml. Fødevarestyrelsen har fundet det uklart, hvilken en af nettomængderne, der er angivet korrekt.

Fødevarestyrelsen har desuden konstateret, at suppen, ifølge angivelsen under overskriften ”Det naturlige valg” på forsideetiketten, er uden konserverings- og tilsætningsstoffer. Efter styrelsens vurdering kan de sammensatte ingredienser i produktet indeholde konserveringsmidler eller tilsætningsstoffer, hvorfor anprisningen ”uden konservering og tilsætningsstoffer” ikke lovligt kan anvendes. Styrelsen har konstateret, at fiskegranulatet i produktet indeholder tilsætningsstoffer i form af citronsyre, mælkesyre og calciumlactat.

Læsø Hummersuppe

Fødevarestyrelsen har konstateret, at ingredienser, der indgår i de sammensatte ingredienser, herunder vand anvendt til bouillon, ikke er deklareret i produktets ingrediensliste. Endvidere var der ikke overensstemmelse mellem de ingredienser, der fremgik af produktets forsideetiket og ingredienslisten på produktets bagside. Af produktets forsideetiket fremgik hummerfond, rapsolie, tomatpuré, timian, løg, hvidløg, fennikel, paprika, havsalt og peber, mens der af bagsideetiketten fremgik hummerpasta (skaller), fiskebouillon, hønsebouillon, spor af skaldyr og bløddyr, selleri, hvede, laktose, tomatpuré, karry, havsalt, hvidløg og peber. Derudover var de allergene ingredienser skal- og bløddyr, selleri, hvede og laktose angivet som ”spor af”.

Ved gennemgang af klagers regnskab har Fødevarestyrelsen konstateret, at der var indkøbt større mængder af forskellige bouilloner og suppepastaer af forskellige varemærker. Da sammensætningen af disse produkter varierer har styrelsen vurderet, at de allergene ingredienser fra de sammensatte ingredienser afhænger af, hvilken type bouillon og pasta, der er anvendt i produktet.

Ifølge Fødevarestyrelsen har klager oplyst, at der er anvendt hummerpasta af mærket Oscar i produktet. Ved gennemgang af ingredienslisten for den pågældende hummerpasta har styrelsen konstateret, at pastaen indeholdt deklarerede allergener i form af mælkeprotein, krebsdyr, fisk og bløddyr.

Ligeledes har Fødevarestyrelsen konstateret, at varebetegnelsen og overskriften på produktets ingrediensliste "Jomfru Hummer Suppe" ikke stemmer overens med varebetegnelsen i produktnavnet "Hummersuppe". Desuden var ingredienserne ikke konsekvent nævnt i faldende orden efter mængde i varen, idet hvidløg 3 % var angivet efter havsalt 1 %, og allergenerne under "spor af"-afsnittet fremgik i midten af ingredienslisten.

På produktet var endvidere angivet en nettomængde på 500 ml, selvom flasken var identisk med flasken til V 1 Nordisk suppe Jomfruhummer, hvor nettomængden var angivet som 550 ml. Fødevarestyrelsen har fundet det uklart, hvilken en af nettomængderne, der er angivet korrekt.

Fødevarestyrelsen har også konstateret, at udsagnene "Nordjysk Madkunst" og "Hummersuppe – efter original Læsø opskrift" var angivet på etiketten foruden produktets varebetegnelse. Ligeledes var der ikke overensstemmelse mellem de ingredienser, som opskriften beskriver og produktets ingrediensliste.

Læsø Fiskesuppe

Fødevarestyrelsen har konstateret, at ingredienser, der indgår i de sammensatte ingredienser, herunder vand anvendt til bouillon, ikke er deklareret i produktets ingrediensliste. Endvidere var der ikke overensstemmelse mellem de ingredienser, der fremgik af produktets forsideetiket og ingredienslisten på produktets bagside. Af produktets forsideetiket fremgik fiskefond, rapsolie, gulerod, squash, hvidløg, løg, porre, persillerod, æbleeddike, havsalt og hvid peber, mens der af bagsideetiketten fremgik fiskebouillon, hønsebouillon, spor af skaldyr og bløddyr, laktose, rejepulver, grønsagsmiks, rapsolie, karry, havsalt, hvidløg og peber. Derudover var de allergene ingredienser skal- og bløddyr, laktose og rejepulver angivet som "spor af".

Ved gennemgang af klagers regnskab har Fødevarestyrelsen konstateret, at der var indkøbt større mængder af forskellige bouilloner og suppepastaer af forskellige varemærker. Da sammensætningen af disse produkter varierer har styrelsen vurderet, at de allergene ingredienser fra de sammensatte ingredienser afhænger af, hvilken type bouillon og pasta, der er anvendt i produktet.

Ifølge Fødevarestyrelsen har klager oplyst, at der er anvendt fiskegranulat af mærket Oscar i produktet. Ved gennemgang af ingredienslisten for det pågældende fiskegranulat har styrelsen konstateret, at den indeholdt deklarerede allergener i form af fisk, krebsdyr og bløddyr. Derudover var ingrediensernes opsætning i faldende orden uklar, idet allergenerne under "spor af"-afsnittet fremgik i midten af ingredienslisten.

På produktet var der endvidere angivet en nettomængde på 500 ml, selvom flasken var identisk med flasken til V 1 Nordisk suppe Fisk,

hvor nettomængden er angivet som 550 ml. Fødevarestyrelsen har fundet det uklart, hvilken en af nettomængderne, der er angivet korrekt.

Fødevarestyrelsen har også konstateret, at udsagnene ”Nordjysk Madkunst” og ”Fiskesuppe – efter original Læsø opskrift” var angivet på etiketten foruden produktets varebetegnelse.

Lammefjorden Jordskokkesuppe

Fødevarestyrelsen har konstateret, at ingredienser, der indgår i de sammensatte ingredienser, herunder vand anvendt til bouillon, ikke er deklareret i produktets ingrediensliste. Endvidere var der ikke overensstemmelse mellem de ingredienser, der fremgik af produktets forsideetiket og ingredienslisten på produktets bagside. Af produktets forsideetiket fremgik jordskok, kartoffel, løg, porre, rapsolie, hønsebouillon, havsalt, hvid peber og timian, mens der af bagsideetiketten fremgik jordskok, løg, kartoffel, salt, bouillon, sukker og hvid peber.

Ligeledes var ingredienserne ikke konsekvent nævnt i faldende orden efter mængde i varen, idet løg 9 % stod før kartoffel 32 %, og salt 1,9 % stod før bouillon 12 %.

Fødevarestyrelsen har også konstateret, at angivelsen ”Nordjysk Madkunst” var angivet på etiketten foruden produktets varebetegnelse. Ved gennemgang af klagers regnskab har styrelsen konstateret, at klager, jf. en faktura, en enkelt gang har købt jordskokker (10 kartoner) fra Lammefjorden. Der var på fakturaen ikke angivet oprindelse for jordskokkerne. Klager har desuden syv gange indkøbt i alt 250 kg frosne jordskokker af mærket Frigodan og har en enkelt gang købt 50 kg jordskokker af en lokal landmand. På denne baggrund har styrelsen ikke fundet det sandsynliggjort, at der konsekvent er anvendt jordskokker fra Lammefjorden i produktionen af Lammefjorden Jordskokkesuppe.

Vildmose Kartoffelsuppe

Fødevarestyrelsen har konstateret, at ingredienser, der indgår i de sammensatte ingredienser, herunder vand anvendt til bouillon, ikke er deklareret i produktets ingrediensliste. Endvidere var der ikke overensstemmelse mellem de ingredienser, der fremgik af produktets forsideetiket og ingredienslisten på produktets bagside. Af forsideetiketten fremgik kartoffel, løg, porre, hønsebouillon, havsalt og hvid peber, mens der på bagsideetiketten fremgik kartoffel, porre, løg, bouillon, havsalt og hvid peber.

V 1 *Nordisk Mayonaise Estragon*

Fødevarestyrelsen har konstateret, at ingredienserne ikke konsekvent var nævnt i faldende orden efter mængde i varen, idet rapsolie 76,8 % var angivet efter æggeblommer 15,2 % og bearnaiseessens 2 %.

Gudruns Urtdressing

Fødevarestyrelsen har konstateret, at der ikke var overensstemmelse mellem de ingredienser, der fremgik af produktets forsideetiket og ingredienslisten på produktets bagside. Af forsideetiketten fremgik rapsolie, æbleeddike, purløg, kørvel, persille, honning, sennep og hvid peber, mens der på bagsideetiketten fremgik rapsolie, æblemost, persille, honning, purløg, havsalt, sennep, ramsløg, løg, hvid peber og hvidløg.

Påbud om orientering af aftagere

Den 25. april 2017 har Fødevarestyrelsen påbudt klager at orientere aftagerne af produkterne, omfattet af forbuddet, om, at produkternes mærkning ikke lever op til mærkningsreglerne. I afgørelsen har styrelsen henvist til det samme hjemmelsgrundlag som i forbuddet. Styrelsen har vurderet, at forbrugerne ikke har mulighed for, på et oplyst grundlag, at vælge eller fravælge produkterne grundet den ukorrekte mærkning eller manglende mærkningsoplysninger. Herved har styrelsen lagt vægt på de samme forhold, der er lagt til grund for forbuddet.

2.2 Klagens indhold

Indledningsvis har klager bemærket, at ingen af produkterne er sundhedsskadelige, men kun i forskelligt omfang er mærket forkert. Klager har vedhæftet et udkast til ny produktmærkning til klagen med henblik på godkendelse, så forbuddet kan blive ophævet.

Angående produkterne V 1 Nordisk suppe Jomfruhummer og V 1 Nordisk suppe Fisk har klager oplyst, at produkterne indeholder 550 ml og at den angivne mængde derfor er korrekt. Hertil har klager angivet, at anprisningen ”uden konservering og tilsætningsstoffer” vil blive fjernet fra etiketten. Det er imidlertid klagers opfattelse, at de nævnte tilsætningsstoffer alle er bærestoffer, som ikke skal deklareres og som derfor kan undlades af ingredienslisten.

I forhold til Læsø Hummersuppe og Læsø Fiskesuppe har klager oplyst, at flaskerne indeholder 550 ml og er mærket med 500 ml, hvorfor mængden er korrekt angivet. Ifølge klager er produkterne endvidere tydeligt mærket med ”Efter original Læsø opskrift”, og er dermed mærket med korrekt herkomststed. Efter klagers opfattelse er der derfor ikke noget at komme efter i forhold til produktnavnene. Klager har oplyst, at betegnelsen Nordjysk Madkunst er retvisende, idet produkterne er produceret i Nordjylland.

Klager har om produktet Lammefjorden Jordskokkesuppe oplyst, at produktet indeholder ca. 5 % jordskokker fra Lammefjorden, hvorfor produktnavnet er korrekt.

Yderligere har klager om produkterne Vildmose Kartoffelsuppe og Gudruns Urtdressing angivet, at listen af produkter på forsiden ikke er en ingrediensliste i faldende orden, men en appetitvækker. Klager har anført, at der på denne baggrund ikke nødvendigvis er sammenhæng mellem ingredienslisten og angivelsen på forsiden.

Derudover har klager oplyst, at alle produkternes ingredienslister vil blive skiftet.

2.3 Fødevarestyrelsens bemærkninger til klagen

Fødevarestyrelsen har den 3. maj 2017 oversendt sagen til Miljø- og Fødevareklagenævnet med bemærkninger til klagen.

Det fremgår af bemærkningerne, at Fødevarestyrelsen ikke har taget stilling til de nye etiketter, som klager har fremsendt i sagen, men at disse vil indgå i vurderingen af, om forbuddet kan ophæves. Styrelsen har bemærket, at der ikke er taget stilling til, hvorvidt mængdeangivelsen på 500 ml eller 550 ml er korrekt, men alene at flaskerne er lige store, og at begge angivelser derfor ikke kan være korrekte. Hertil har styrelsen oplyst, at flaskerne, ifølge klager, indeholder 550 ml. Efter styrelsens vurdering er produkterne Læsø Hummersuppe og Læsø Fiskesuppe derfor ikke korrekt mærket med mængdeangivelse.

Derudover har Fødevarestyrelsen henvist til mærkningsforordningens artikel 2, stk. 2, litra f, artikel 7, stk. 1, litra a og litra c, samt til mærkningsvejledningens side 40.⁴ Styrelsen har bemærket, at der i produkterne V 1

Nordisk Suppe Fisk og V 1 Nordisk Suppe Jomfruhummer er anvendt bouillon, der indeholder henholdsvis citronsyre, mælkesyre, calciumlactat, johannesbrødkernemel og guar gummi. Ifølge styrelsen fremgår alle disse ingredienser af EU's database over tilsætningsstoffer. Efter styrelsens vurdering kan disse ingredienser alene udelades af ingredienslisten, hvis de ikke er tilsat som tekniske hjælpestoffer og dette kan dokumenteres.

Fødevarestyrelsen har desuden oplyst, at klager den 1. maj 2017 har sendt følgende svar fra Nestlé:

”Vi anvender ikke konserveringsmidler i vores bouillon, supper eller saucer. Vi tilsætter andre tilsætningsstoffer, såsom syre og konsistensmidler, som ikke har nogen effekt på holdbarheden af produktet efter tilberedning. Syre og konsistensmidler tilsættes udelukkende for at opnå en ønsket smag og konsistens på det tilberedte produkt. Vi kan bekræfte, at de tilsatte tilsætningsstoffer ikke har betydning som konserveringsmidler i det tilberedte produkt.”

Fødevarestyrelsen har anført, at det ikke ud fra det fremsendte er muligt at vurdere, hvorvidt der er tale om tekniske hjælpestoffer, hvorfor klager i forbindelse med ophævelse af forbuddet bør dokumentere dette nærmere. Styrelsen har bemærket, at oplysningen om fraværet af konserveringsmidler vil blive lagt til grund i forbindelse med ophævelse af forbuddet.

⁴ Vejledning om mærkning af fødevarer af 28. april 2016.

I forhold til herkomsten af Læsø Hummersuppe og Læsø Fiskesuppe har Fødevarestyrelsen henvist til mærkningsforordningens artikel 26, stk. 2, litra a, og artikel 7, stk. 1, litra a. Det er styrelsens vurdering, at betegnelsen ”Læsø” kan opfattes som om produktet eller dets ingredienser stammer fra Læsø, selvom dette ikke er tilfældet. Styrelsen har hertil anført, at der ikke er sammenhæng mellem ingredienserne i Læsø Hummersuppe og den fremsendte original Læsø opskrift på hummersuppe. Efter styrelsens opfattelse giver det ikke produktet en tilknytning til Læsø, at det er produceret i Nordjylland.

Fødevarestyrelsen har anført, at varebetegnelsen Lammefjorden Jordskokkesuppe vil vildlede forbrugeren til at tro, at de i produktet anvendte ingredienser eller selve produktet er fra Lammefjorden. Herom har styrelsen henvist til mærkningsforordningens artikel 26, stk. 2, litra a, og artikel 7, stk. 1, litra a. I den forbindelse har styrelsen citeret følgende fra mærkningsvejledningens side 40:

”Angivelse af oprindelse fra flere steder må ikke være vildledende, fx kan det være vildledende at angive ”oprindelse: Danmark og Tyskland”, hvis kun en lille del af varen stammer fra Danmark.”

I forlængelse heraf har Fødevarestyrelsen angivet, at der i henhold til ingredienslisten er et indhold på 44 % jordskokker i suppen, samt at den, ifølge klager, indeholder 5 % jordskokker fra Lammefjorden. Styrelsen har anført, at størstedelen af produktet således ikke stammer fra Lammefjorden.

Angående Vildmose Kartoffelsuppe og Gudruns Urtdressing har Fødevarestyrelsen henvist til mærkningsforordningens artikel 7, stk. 1, litra a, og anført, at bestemmelsen er overtrådt ud fra de konstaterede forhold.

3. Miljø- og Fødevareklagenævnets bemærkninger og afgørelse

3.1 Miljø- og Fødevareklagenævnets prøvelse

Det fremgår af § 11, stk. 1, i lov om Miljø- og Fødevareklagenævnet, at nævnet kan begrænse sin prøvelse af en afgørelse til de forhold, der er klaget over.

Miljø- og Fødevareklagenævnet har i denne klagesag alene fundet anledning til at behandle følgende forhold:

1. Mængdeangivelse på V 1 Nordisk suppe Jomfruhummer, V 1 Nordisk suppe Fisk, Læsø Hummersuppe og Læsø Fiskesuppe,
2. Herkomstmærkning på Læsø Hummersuppe og Læsø Fiskesuppe
3. Anprisningen ”uden konservering og tilsætningsstoffer” på V 1 Nordisk suppe Jomfruhummer og V 1 Nordisk suppe Fisk

4. Udeladelse af tilsætningsstoffer i ingredienslisten på V 1
 Nordisk suppe Jomfruhummer og V 1 Nor-
 disk suppe Fisk
5. Varebetegnelsen ”Lammefjorden Jordskokkesuppe”
6. Angivelse af ingredienser på Vildmose Kartoffelsuppe og Gud-
 runs Urtdressing

3.2 Miljø- og Fødevareklagenævnets bemærkninger

3.2.1 Ad 1) Mængdeangivelse på V 1 Nordisk suppe Jom- fruhummer, V 1 Nordisk suppe Fisk, Læsø Hummer- suppe og, Læsø Fiskesuppe,

Det er obligatorisk at angive nettomængde af fødevaren, jf. mærkningsforordningens artikel 9, stk. 1, litra d.

Det fremgår af mærkningsforordningens artikel 23, stk. 1, litra a, at en fødevares nettomængde angives, idet der alt efter omstændigheder anvendes liter, centiliter, milliliter, kilogram eller gram, i volumenheder for flydende fødevarer.

Fødevareinformation skal være korrekt, klar og let forståelig for forbrugeren, jf. mærkningsforordningens artikel 7, stk. 2.

V 1 Nordisk suppe Jomfruhummer og V 1 Nor-
 disk suppe Fisk

Miljø- og Fødevareklagenævnet finder, at produkterne V 1
 Nordisk suppe Jomfruhummer og V 1 Nordisk suppe Fisk er
 mærket med den korrekte nettomængde.

Indledningsvis konstaterer Miljø- og Fødevareklagenævnet, at der efter mærkningsforordningens artikel 7, stk. 2, er krav om, at mærkning med nettomængde i henhold til forordningens artikel 9, stk. 1, litra d, og artikel 23, stk. 1, litra a, skal være korrekt. Nævnet har forstået dette således, at mærkningen med nettomængde skal stemme overens med produktets faktiske mængde.

Herefter har Miljø- og Fødevareklagenævnet ved afgørelsen lagt vægt på klagers oplysning om, at flaskerne indeholder 550 ml. Nævnet har endvidere lagt vægt på, at flaskerne er mærket med 550 ml. Efter nævnets vurdering er der derfor tale om korrekt mærkning, idet den angivne nettomængde af fødevarerne svarer til den reelle mængde af fødevaren. Dermed finder nævnet, at produkternes mærkning overholder kravene om mærkning med nettomængde i mærkningsforordningens artikel 9, stk. 1, litra d, og artikel 23, stk. 1, litra a, jf. artikel 7, stk. 2.

Læsø Hummersuppe og Læsø Fiskesuppe

Miljø- og Fødevareklagenævnet finder, at produkterne Læsø Hummersuppe og Læsø Fiskesuppe er mærket med den forkerte nettomængde.

Indledningsvis konstaterer Miljø- og Fødevareklagenævnet, at der efter mærkningsforordningens artikel 7, stk. 2, er krav om, at mærkning med nettomængde i henhold til forordningens artikel 9, stk. 1, litra d, og artikel 23, stk. 1, litra a, skal være korrekt. Nævnet har forstået dette således, at den på produktet mærkede nettomængde skal stemme overens med produktets faktiske mængde.

Herefter har Miljø- og Fødevareklagenævnet ved afgørelsen lagt vægt på klagers oplysning om, at flaskerne indeholder 550 ml og er mærket med 500 ml. Efter nævnets vurdering er der derfor tale om ukorrekt mærkning, idet den angivne nettomængde af fødevarerne ikke svarer til den reelle mængde af fødevaren. Dermed finder nævnet, at produkternes mærkning ikke overholder kravene om mærkning med nettomængde i mærkningsforordningens artikel 9, stk. 1, litra d, og artikel 23, stk. 1, litra a, jf. artikel 7, stk. 2.

3.2.2 Ad 2) Herkomstmærkning på Læsø Hummersuppe og Læsø Fiskesuppe

Fødevareinformation må ikke være af en sådan art, at den vildleder, især med hensyn til fødevarens beskaffenhed og især dens art, identitet, egenskaber, sammensætning, mængde, holdbarhed, oprindelsesland eller herkomststed, fremstillings- eller frembringelsesmåde, jf. mærkningsforordningens artikel 7, stk. 1, litra a.

Miljø- og Fødevareklagenævnet finder, at produkternes markedsføring er vildledende med hensyn til produkternes herkomststed.

Ved afgørelsen har Miljø- og Fødevareklagenævnet lagt vægt på klagers oplysning om, at produkterne er produceret i Nordjylland, samt at produktnavnene er henholdsvis Læsø Hummersuppe og Læsø Fiskesuppe. Nævnet har også lagt vægt på, at udsagnene ”Nordjysk Madkunst” og henholdsvis ”Hummersuppe – efter original Læsø opskrift” og ”Fiskesuppe – efter original Læsø opskrift” var angivet på produkternes etikette. Det er nævnets vurdering, at produktnavnene er vildledende i forhold til produkternes herkomststed, da produkterne ikke hidrører fra Læsø, men fra Nordjylland. Ligeledes er det nævnets vurdering, at angivelsen af, at opskriften hidrører fra Læsø ikke er egnet til at korrigere opfattelsen af produktets herkomststed ud fra produktnavnet. Efter nævnets vurdering vil forbrugerne herved alene kunne få opfattelsen af, at både produktet og opskriften stammer fra Læsø. Samtidig vurderer nævnet, at angivelsen ”Nordjysk Madkunst” ikke er egnet til at korrigere opfattelsen af produktets herkomststed ud fra produktnavnet, da der med udsagnet ikke utvetydigt er angivet, at produktet er produceret i Nordjylland. Dermed finder nævnet, at varebetegnelserne/produktnavnene Læsø Hummersuppe og Læsø Fiskesuppe er vildledende med hensyn til herkomststed i henhold til mærkningsforordningens artikel 7, stk. 1, litra a.

3.2.3 Ad 3) Anprisningen ”uden konservering og tilsætningsstoffer” på

V 1 Nordisk suppe Jomfruhummer og V 1

Nordisk suppe Fisk

Fødevarerinformation må ikke være af en sådan art, at den vildleder, især med hensyn til fødevarens beskaffenhed og især dens art, identitet, egenskaber, sammensætning, mængde, holdbarhed, oprindelsesland eller herkomststed, fremstillings- eller frembringelsesmåde, jf. mærkningsforordningens artikel 7, stk. 1, litra a.

Fødevarerinformation skal være korrekt, klar og let forståelig for forbrugeren, jf. mærkningsforordningens artikel 7, stk. 2.

Miljø- og Fødevarerklagenævnet finder, at angivelsen af udsagnet ”uden konserverings- eller tilsætningsstoffer” på produkterne er vildledende.

Ved afgørelsen har Miljø- og Fødevarerklagenævnet lagt vægt på, at produkterne V 1 Nordisk suppe Jomfruhummer og V 1

Nordisk suppe Fisk er mærket med udsagnet ”uden konserverings- eller tilsætningsstoffer”. Nævnet har endvidere lagt vægt på Fødevarestyrelsens oplysning om, at der i produkterne er anvendt henholdsvis hummerpasta med indhold af johannesbrødkernemel og guar gummi, og fiskegranulat med indhold af citronsyre, mælkesyre og calciumlactat. Derudover har nævnet lagt vægt på, at de pågældende ingredienser fremgår af EU’s database over tilsætningsstoffer. Efter nævnets vurdering er udsagnet ”uden konserverings- eller tilsætningsstoffer” derfor ikke korrekt og anvendelsen heraf er derfor i strid med mærkningsforordningens artikel 7, stk. 2. Ligeledes vurderer nævnet, at angivelse af udsagnet er vildledende med hensyn til produktets sammensætning i strid med mærkningsforordningens artikel 7, stk. 1, litra a, idet udsagnet angiver en sammensætning uden konserverings- og tilsætningsstoffer, uden at dette er tilfældet. Nævnet bemærker i den forbindelse, at det er forholdene på kontroltidspunktet, der er afgørende for vurderingen. Det forhold, at klager efterfølgende fjerner anprisningen fra etiketten ændrer derfor ikke på, at reglerne var overtrådt på kontroltidspunktet.

3.2.4 Ad 4) Udeladelse af tilsætningsstoffer i ingredienslisten på V 1

Nordisk suppe Jomfruhummer og V 1

Nordisk suppe Fisk

Fødevarerinformation må ikke være af en sådan art, at den vildleder, især med hensyn til fødevarens beskaffenhed og især dens art, identitet, egenskaber, sammensætning, mængde, holdbarhed, oprindelsesland eller herkomststed, fremstillings- eller frembringelsesmåde, jf. mærkningsforordningens artikel 7, stk. 1, litra a.

Fødevarerinformation skal være korrekt, klar og let forståelig for forbrugeren, jf. mærkningsforordningens artikel 7, stk. 2.

Det fremgår af mærkningsforordningens artikel 20, stk. 1, litra b, nr. i, at angivelse af fødevarbestanddele i ingredienslisten kan udelades for fødevaretilsætningsstoffer, der udelukkende er til stede i en fødevar, fordi de fandtes i en eller flere af ingredienserne i den pågældende fødevar, dog kun såfremt disse stoffer ikke har nogen teknologisk funktion i færdigvaren.

Miljø- og Fødevareklagenævnet finder det ikke godtgjort, at angivelse af tilsætningsstofferne i produkternes ingredienslister kan udelades.

Ved afgørelsen har Miljø- og Fødevareklagenævnet lagt vægt på Fødevarestyrelsens oplysning om, at der i produkterne er anvendt henholdsvis hummerpasta med indhold af johannesbrødkernemel og guar gummi, og fiskegranulat med indhold af citronsyre, mælkesyre og calciumlactat. Derudover har nævnet lagt vægt på, at de pågældende ingredienser fremgår af EU's database over tilsætningsstoffer, samt at klager ikke har dokumenteret, hvorvidt tilsætningsstofferne har funktion som tekniske hjælpemidler. Efter nævnets vurdering skal klager, for at kunne udelade angivelse af tilsætningsstofferne i produkternes ingrediensliste efter mærkningsforordningens artikel 20, stk. 1, litra b, nr. i, kunne dokumentere, at disse ikke har nogen teknologisk funktion i færdigvaren. Nævnet har støttet vurderingen på bestemmelsens ordlyd. På baggrund af fraværet af dokumentation for tilsætningsstoffernes funktion i færdigvaren finder nævnet det ikke godtgjort, at betingelserne for at udelade disse af ingredienslisten er opfyldt.

3.2.5 Ad 5) Varebetegnelsen "Lammefjorden Jordskokkesuppe"

Fødevareinformation må ikke være af en sådan art, at den vildleder, især med hensyn til fødevarens beskaffenhed og især dens art, identitet, egenskaber, sammensætning, mængde, holdbarhed, oprindelsesland eller herkomststed, fremstillings- eller frembringelsesmåde, jf. mærkningsforordningens artikel 7, stk. 1, litra a.

Det fremgår af mærkningsvejledningen pkt. 6.4,⁵ at angivelse af oprindelse fra flere steder må ikke være vildledende. F.eks. kan det være vildledende at angive "oprindelse: Danmark og Tyskland", hvis kun en lille del af varen stammer fra Danmark.

Miljø- og Fødevareklagenævnet finder, at varebetegnelsen Lammefjorden Jordskokkesuppe er vildledende.

Ved afgørelsen har Miljø- og Fødevareklagenævnet lagt vægt på, at klager, ifølge de fremviste fakturaer, kun en enkelt gang har købt jordskokker fra Lammefjorden (10 kartoner) og derudover alene har indkøbt jordskokker andetsteds (300 kg i alt). Nævnet har endvidere lagt vægt på klagers oplysning om, at produktet indeholder ca. 5 % jordskokker fra Lammefjorden,

⁵ Vejledning om mærkning af fødevarer, maj 2018.

samt at produktet som helhed indeholder 44 % jordskokker. Nævnet har ikke fundet grundlag for at tilsidesætte Fødevarestyrelsens praksis, som udtrykt i mærkningsvejledningen, om at anse mærkning med flere oprindelsessteder som vildledende, hvis kun en lille del af produktet stammer fra det ene oprindelsessted. På denne baggrund er det nævnets vurdering, at produktnavnet/varebetegnelsen er vildledende med hensyn til produktets herkomststed, jf. mærkningsforordningens artikel 7, stk. 1, litra a, idet kun en lille procentdel af produktets indhold af jordskokker stammer fra Lammefjorden. Herunder vurderer nævnet, at produktnavnet kan vildlede forbrugerne til at tro, at hele produktet eller størstedelen heraf stammer fra Lammefjorden, selvom dette ikke er tilfældet.

3.2.6 Ad 6) Angivelse af ingredienser på Vildmose Kartoffelsuppe og Gudruns Urtdressing

Fødevareinformation må ikke være af en sådan art, at den vildleder, især med hensyn til fødevarens beskaffenhed og især dens art, identitet, egenskaber, sammensætning, mængde, holdbarhed, oprindelsesland eller herkomststed, fremstillings- eller frembringelsesmåde, jf. mærkningsforordningens artikel 7, stk. 1, litra a.

Fødevareinformation skal være korrekt, klar og let forståelig for forbrugeren, jf. mærkningsforordningens artikel 7, stk. 2.

Miljø- og Fødevareklagenævnet finder, at angivelsen af ingredienser, der ikke er indeholdt i produktet, på produkternes etikette er vildledende.

Ved afgørelsen har Miljø- og Fødevareklagenævnet lagt vægt på, at der på forsideetiketten af Vildmose Kartoffelsuppe var angivet ingredienserne kartoffel, løg, porre, hønsebouillon, havsalt og hvid peber. Nævnet har også lagt vægt på, at ingredienserne kartoffel, porre, løg, bouillon, havsalt og hvid peber fremgik af produktets ingrediensliste. Nævnet konstaterer, at hønsebouillon ikke fremgår af produktets ingrediensliste, men er angivet som ingrediens på etiketten.

Miljø- og Fødevareklagenævnet har ved afgørelsen ligeledes lagt vægt på, at der på forsideetiketten af Gudruns Urtdressing var angivet ingredienserne rapsolie, æbleeddike, purløg, kørvel, persille, honning, sennep og hvid peber. Nævnet har endvidere lagt vægt på, at ingredienserne rapsolie, æblemost, persille, honning, purløg, havsalt, sennep, ramsløg, løg, hvid peber og hvidløg fremgik af produktets ingrediensliste. Nævnet konstaterer, at æbleeddike og kørvel ikke fremgår af produktets ingrediensliste, men er angivet som ingrediens på etiketten. Efter nævnets vurdering er der herved tale om angivelse af en ukorrekt fødevareinformation i strid med mærkningsforordningens artikel 7, stk. 2, idet der er angivet en ingrediens, der ikke forefindes i produktet. Ligeledes er det nævnets vurdering, at forbrugeren ved at læse produkternes forsideetikette kan blive vildledt til at tro, at produkterne indeholder henholdsvis hønsebouillon, æbleeddike og kørvel, selvom dette ikke er tilfældet. Nævnet bemærker, at en almindeligt

oplyst, rimelig opmærksom og velunderrettet gennemsnitsforbruger må forventes at læse produktets mærkning inden køb foretages. Som udgangspunkt vil oplysningerne på emballagen, herunder i ingredienslisten, derfor kunne korrigere en eventuel tvivl om produktets indhold. Det er imidlertid nævnets vurdering, at ingredienslisten ikke er egnet til at korrigere en eventuel tvivl om produktets indhold, når der er anført ingredienser, der ikke er i produktet, på forsideemballagen, idet en forbruger herved kan komme i tvivl om ingredienslistens rigtighed. Dermed finder nævnet, at produkternes mærkning er vildledende med hensyn til produkternes sammensætning i strid med mærkningsforordningens artikel 7, stk. 1, litra a.

Miljø- og Fødevareklagenævnet bemærker, at det ikke er en betingelse for at sanktionere for en konstateret overtrædelse af fødevarelovgivningen, at overtrædelsen har medført en konkret fare for fødevaresikkerheden. Her henviser nævnet til reglernes ordlyd og reglerne i øvrigt, hvorefter en sådan betingelse ikke fremgår.

Endvidere bemærker Miljø- og Fødevareklagenævnet, at det er forholdene på kontroltidspunktet, der er afgørende for Fødevarestyrelsens valg af sanktion. Det forhold, at klager efterfølgende udskifter produkternes ingredienslister ændrer således ikke på, at produkternes mærkning på kontroltidspunktet ikke har overholdt reglerne.

3.3 Miljø- og Fødevareklagenævnets afgørelse

Miljø- og Fødevareklagenævnet stadfæster Fødevarestyrelsens afgørelser af 25. april 2017 om forbud mod markedsføring af fødevarer og påbud om orientering af aftagere af produkter fra V 1 .